

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

120

Vragen van het lid **Wassenberg** (PvdD) aan de Staatssecretaris van Defensie en de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het bericht dat straaljagers van Defensie zonder vergunning boven het Wad vliegen* (ingezonden 4 september 2019).

Mededeling van Staatssecretaris **Visser** (Defensie), mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ontvangen 30 september 2019).

Vraag 1

Kent u het bericht «Botsende belangen boven het beschermde wad: Defensie vliegt er al jaren zonder natuurvergunning?»¹

Vraag 2

Hoe is het mogelijk dat er, ondanks toezeggingen door uw ambtsvoorgangers, nog altijd zonder natuurvergunning met straaljagers boven het Wad gevlogen wordt?

Vraag 3

Kunt u aangeven om hoeveel vliegunen en om welke gebieden het precies gaat? Kunt u ook aangeven op welke hoogte gevlogen wordt?

Vraag 4

Kunt u aangeven wat momenteel gedaan wordt om overlast te beperken en om verstoring van natuur en dieren te voorkomen?

Vraag 5

Kunt u aangeven of er in het verleden onafhankelijk onderzoek is uitgevoerd naar de effecten van de vlieg oefeningen op de natuur en de dieren? Zo ja, wat waren daarvan de bevindingen en welke conclusies zijn eruit getrokken? Zo nee, bent u bereid alsnog een dergelijk onderzoek in te stellen? Zo ja, hoe zal dit worden vormgegeven?

¹ <https://www.dvhn.nl/groningen/Botsende-belangen-boven-het-beschermde-wad-Defensie-vliegt-er-al-jaren-zonder-natuurvergunning-24781130.html>

Vraag 6

Is het juist dat het aantal vliegbewegingen dit voorjaar vanaf de vliegbasis Leeuwarden naar de oefengebieden boven de Waddenzee en de Noordzee, met 350 procent gegroeid is naar 23 overvliegende straaljagers per dag? Kunt u de redenen voor deze toename toelichten?

Vraag 7

Waarom is ervoor gekozen deze vliegbewegingen om te leiden tussen Ameland en Schiermonnikoog door, recht boven de Engelsmanplaat? Is daarbij rekening gehouden met het effect op de natuur en in het wild levende dieren, zoals de vogels en zeehonden?

Vraag 8

Klopt het dat natuurorganisaties een jaar geleden al bij Defensie aanklopten met het verzoek te voldoen aan de Wet natuurbescherming en een vergunning te regelen?

Vraag 9

Vindt u het wenselijk dat natuurorganisaties u eraan moeten herinneren zich aan de wet te houden, tien jaar nadat de toenmalige Staatssecretaris van Defensie toezegde de natuurvergunning in orde te maken? Kunt u dat toelichten?

Vraag 10

Welke stappen heeft Defensie gezet om de in vraag 9 genoemde toezegging om te zetten in beleid? Kunt u een tijdsoverzicht geven van deze stappen?

Vraag 11

Bent u bereid deze vergunning zo snel mogelijk in orde te maken?

Vraag 12

Bent u bereid het recente onderzoek door de universiteit Leiden te betrekken bij de natuurtoets die nodig is voor de vergunning?²

Vraag 13

Bent u bereid dergelijke oefeningen boven de Wadden geheel op te schorten in het belang van het beschermen van de kwetsbare natuur?

Mededeling

Uw Kamer heeft mij verzocht te reageren op schriftelijke vragen van het lid Wassenberg (PvdD) over het bericht dat straaljagers van Defensie zonder vergunning boven het Wad vliegen (ingezonden 4 september 2019 met kenmerk 2019Z16368).

Omdat het beantwoorden meer tijd kost, kan ik u de brief met antwoorden niet tijdig doen toekomen. Ik zal u de antwoorden op de vragen, mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, zo spoedig mogelijk sturen.

---

² <https://www.universiteitleiden.nl/nieuws/2019/08/vogels-rondom-vliegvelden-zijn-mogelijk-doof-en-agressief>